

OPTIMISMI JA PESSIMISMI

Pekka Ervastian esitelmä 28.3.1932

Kaunista on katsella kodissa lapsen luottamusta. Lapset luottavat vanhempiinsa. Kun vanhemmat ovat osanneet heitä niin kasvattaa, ettei heitä ole peloiteltu, niin lapsilla on rajaton luottamus vanhempiinsa. He eivät ollenkaan pelkää; eivät pelkää rangaistusta, eivät moittivia katseita ja sanojakaan. He ottavat vastaan ne silloin luonnollisena seurauksena, jos he ovat erehtyneet, mutta heidän luottamuksensa ja rakkautensa vanhempiin ei millään tavalla silloin horju. He tietävät, että vanhemmat tahtovat heidän parastaan, että vanhemmat rakastavat heitä; vanhemmat, joiden luokse he saavat aina paeta. Lapset katselevat myöskin elämää valoisalta kannalta. Heidän mielestään onni, ilo, riemu ja leikki kuuluvat elämään. He ovat – niin kuin sanoisimme, – luonnostaan optimisteja. Heidän maailmankatsomuksensa on valoisa. Ja onhan todella säälittävää, jos näemme lapsessa epäilystä, pelkoa; jos näemme, että lasta on peloitettu niin että hän pelkää kohtalon ihmeellisiä iskuja. Hän ei tiedä koska mitä voi tapahtua, mutta aina arkana pelkää, että paha on tapahtunut. Surkeata on meidän katsella semmoista lasta, sillä meistä tuntuu, että se lapsi ei silloin ole kasvanut luonnollisissa olosuhteissa. Se on liian nuorena, liian pian saanut avata silmänsä näkemään elämän varjopuolia ja ei jaksa kantaa niitä. Lapsen sielu ei ole niin voimistunut, valmistunut, että se voisi katsoa pahaä järkeä järkeä. Sentähden ovat kaikki ihmiset aina tienneet, ja ihmiskunnan kasvattajat aina neuvoneet, että lapsia on suojeltava – heitä on pidettävä ikäänkuin erossa maailman pahasta. Lasten kyllä täytyy saada tietää, että heissä itsessään voi olla

pahaa. Lapsille kyllä täytyy käydä selväksi, että he eivät saa kiukutella, eivätkä olla tottelemattomia, häijyjä, pahoja. Se heidän pitää saada tietää, kuinka heidän itsensä täytyy olla. Mutta heidän ei pidä saada nähdä mitään rumaa, eikä pahaa. Jos vain on mahdollista valmistaa lapsille semmoiset olosuhteet, joissa he vielä pysyvät tietämättöminä maailman pahuudesta, silloin kaikki ihmiset tietävät, että silloin lapsilla on se oikea kohtalo, jonka heidän pitäisi heille valmistaa. Lapset ovat siis aivan luonnostaan optimisteja; – niin kuin sanomme – ja jos huomaamme heissä pessimismia, se meitä peloittaa ja järkyttää. Kun ajattelemme nuoria ihmisiä, silloin myöskin huomaamme, että heillä on luonnostaan optimistinen usko elämään; he nuorina eivät ole vielä kokeneet mitään erikoisempaa – varsinkin jos ovat saaneet kasvaa rauhallisissa oloissa –, joka panisi heidät epäilemään maailman –, elämän hyvyyttä, ja ennen kaikkea epäilemään omia kykyjään, omia voitonmahdollisuuksiaan. Ainakin meistä vanhanaikaisista ihmisistä tuntuu niin luonnolliselta, että nuoren ihmisen täytyy olla täynnä uskoa elämään, siihen että elämässä kaikki käy hyvin ja on hyvin – ja että minun täytyy tehdä sitä ja sitä hyvää, ja luoda sitä ja sitä onnea elämässä. Minun täytyy menestyä ja laskea elämän alttarille kaikki, mitä minussa on parhainta. – Näin täytyy meidän mielestämme nuorten saada olla vakuutettuja sisässään. Heidän pitää unelmoida, nähdä näkyjä ja katsella kauvas tulevaisuuteen – ja haaveilla. Heidän on se etuoikeus. Heidän – nuorten – täytyy saada katsoa elämään suurella uskolla ja riemulla. Ja meidän täytyy sanoa, että jos näemme nuoria ihmisiä, joilta tämä usko on kuin otettu – jotka jo nuorina ovat saaneet kokea semmoista elämässä, että heillä ei ole enää tätä nuorta uskoa ja sisäistä toivoa, vaan epäilevät elämän järjestystä, toisia ihmisiä, kohtalon kovuutta ja vähän itseäänkin, niin huomaamme, kuinka nuoret selvästi tulevat

silloin hieman kyynillisiksi. He voivat hymyillä tavalla, joka ei meidän mielestämme sovi nuorille. Nuori ihminen ei saa hymyillä semmoista blaseerattua hymyilyä, jossa piilee tietoisuus maailman kaikesta pahasta ja siitä, että he itsekin ovat epäilyttävän heikkoja ja huonoja. Hänen ei pitäisi sillä lailla epäillä itseään ja toisia. Me vanhat ihmiset olemme eläneet onnellisemmalla ajalla nuorina – rauhan vuosina. Minä sanon, että nykyajan nuorilta ja niiltä, jotka olivat nuoria maailmansodan ja vallankumouksien aikana, niiltä paljon vaaditaan. Hirmuisia asioita he ovat saaneet kokea, ja heiltä vaaditaan paljon, kun elämä kysyy: jaksatko uskoa. – Ja voimme ymmärtää, että jos heissä on pessimismia, kyynillisyyttä, – sillä on kyllä syynsä. Ja meidän täytyy sanoa silloin, että semmoiset ajat kuin sota – ja vallankumousajat, murrosajat ovat kuin luonnottomia ihmiskunnan historiassa. Ne kasvattavat nuoria ruumiita liian nopeasti. Ne herättävät sieluelämän nuorissa liian nopeasti, että ihminen ei pääse tasapainoon. Sentähden näemme, että on paljon ollut semmoista epäuskoa ja pessimismia maailmansodan jälkeisessä nuorisossa; aivan yleensä semmoisissa nuorissa, jotka ovat saaneet paljon hyvää elämässään meidän mielestämme. Mutta tietysti tiedämme, että aina on ollut ja on – varsinkin suurkaupungeissa – semmoisia nuoria, jotka ovat saaneet kaavaa pienestä saakka semmoisissa olosuhteissa, joka on kasvattanut heitä pessimisteiksi. On onnettomia ihmisiä, jotka melkein ovat saaneet kasvaa kaduilla, ja eivät ole voineet säilyttää mitään ruusunhoitoista optimismia. Ja toiselta puolen on nuorissa ihmisissä semmoisiakin, joissa pessimismi ja jonkunlainen kyynillisyys on päässyt vallalle, vaikka heissä piilee äärettömän paljon hyvää ja jaloa. Se antaa meille horjuttavan uskon tämän elämän ja ihmisen sisäiseen siveelliseen hyvyyteen ja voimaan, kun näemme sattumalta, että nuorissa silloinkin, kun näyttää

siltä kuin he olisivat kyynillisyyteen ja pessimismiin ja jopa paheisiin – vajonneita, että heissä on erittäin tervettä ja tuoretta ihmisyyttä ja inhimillisyyttä takana. Se on erinomaisen kaunis ja hämmästyttävä näky, joka tulee osaksemme murrosajassa, jossa nykyään elämme. Mutta kuitenkin tekee mieli sanoa, että oikeassa me ihmiset olemme silloin, kun uskomme, että nuoruuden aika on unelmien aikaa, koskemattomuuden ja uskon aikaa; kun ajattelemme, että nuorina ihmisten täytyy saada olla optimisteja ja katsella optimistisesti elämää. Se on luonnollinen elämän kulku. Sillä kun katselemme taas vanhempia ihmisiä, silloin huomaamme, että ihmiset, jotka ovat eläneet nuoruuden ajan ja ovat miehuuden ijässä – miehet ja naiset – heillä on kuin toisenlainen tuoreus. Heillä ei ole nuoruuden sokeata optimismia. He ovat saaneet silmänsä auki näkemään elämän varjopuolia, mutta se ei ole järkyttänyt heitä enää. Miehuuden ijässä oleva ihminen ei järky siitä, että hän näkee elämän semmoisena kuin se on – että näkee toiset ihmiset sangen kaukana todellisuudesta olevina. Se on luonnollista hänestä; hän ottaa elämän todellisuuden kannalta ja koettaa parastaan elämässä. Hänen tuoreutensa ja raittiutensa on siinä että hän tekee parhaansa. Ei hän istu suremaan, turhia kyyneleitä vuodattamaan . . . Hän tekee työtä ja ponnistaa elämässä. Ei hän erikoista odota, eikä pelkää. Hän ottaa elämän rauhallisesti. Hän on nähnyt ja tietää, että tämä elämä on sangen epävakainen; että ihmisellä ei ole pysyväistä sijaa täällä; että elämää odottaa kuolema; terveyttä sairaus; iloa aina suru; nautintoa kärsimys. Hän ottaa luonnollisena asiana sen. Sitä ei voi muuttaa. Täytyy olla molempia vastakohtia: surua – iloa; kärsimyksiä – nautintoja; menestystä ja kohtalon kovaa vastoinkäymistä; elämää ja kuolemaa. Ei se häneen vaikuta. Hän tuntee itsensä mieheksi – naiseksi – vapaaksi olennoiksi, joka kyllä on kohtalon alainen, mutta juuri

sentähden, että tuntee sisässään olevansa jollain tavalla riippumaton tästä kaikesta. Ja hänen näkökantansa voi olla aivan pessimistinen. Hän näkee kaikkien asioiden olevan hassusti elämässä. Ei kukaan ihminen saa mitä hän ansaitsee. Kaikki ihmiset saavat turhanpäiväisiä tuskia ja koettelemuksia ja paras ihminen saa kärsiä eniten. Ei tässä elämässä ole järkeä; kaikki on sekaisin. Ja pääasia on, että ei viitsi itse ajatella sitä seikkaa ja näyttää sellaista naamaa toiselle, vaan on iloinen ja hymyilee, vaikka tietää, että jokainen meistä tanssii kuin kuilun partaalla. Tällä tavalla on täysikasvanut ihminen pessimisti. Hän ei voi olla oikein optimisti, eikä ajatella, että luultavasti minä arpajaisissa voitan, ja huomenna tapaan semmoisen ihmisen, joka rakastaa minuakin, — taikka — ylihuomenna vissiin minulle syntyy oikein mallikelpoinen poika, kun olen saanut odottaa sitä niin kauan . . . kyllä se syntyy ja se vasta on ihmeellinen poika. Ja huomenna tulen menestymään uudessa hommassani; minä olen keksimässä keksintöä, josta koko maailma hämmästy . . . Voi! kummoinen melu siitä syntyy ja kuinka minun nimeni sitten kaikuu läpi maapallon. — Ei täysikasvuinen ihminen viitsi olla optimisti tällä tavalla. Ei hän ota tuollaisia laskuja lukuun enää. Jos hän sanoisi itselleen semmoista, hän hymyilisi ja ajattelisi, ettei hän usko siihen. Voi sanoa, että täysi-ikäisellä miehellä ja naisella on pessimismi jollain tavalla luonnollista. Se on aivan kuin itsestään syntynyt elämän koulussa, elämien vierieissä ja siten on pessimisti todellisuuden suhteen, mutta optimisti siinä merkityksessä, että pitää ala-arvoisena toisille sitä näyttää. Ei pidä toisille näyttää pessimistiä — semmoinen on täysikasvuisen ihmisen näkökanta. Tiedämme, kuinka Japanissa esimerkiksi ihmisiä opetetaan suorastaan oppimaan hillitsemään itseään ja näyttelemään roolia, eikä saa näyttää päältä, että he ovat sairaita, surumielisiä ja että kaikki on nurin heidän

mielestään. Täytyy olla iloisen näköinen ja antaa toisten ihmisten nähdä, että elämä on ruusuilla käymistä. Se on japanilaista bushido-järjestelmää. Se on kyllä suurta itsekasvatusta ja kouluutusta. Ja jos ajattelemme kotiolojamme, niin epäilemättä olisi usein sillä tavalla, että jos olisimme oppineet hillitsemään ja pitämään kurissa itseämme, ei tarvitsisi olla niin paljon turhanpäiväistä surua kotioloissa. Ne ikävyydethän syntyvät usein sillä tavalla, että vanhemmat ovat onnettoman näköisiä, näyttävät rasittuneilta, vaivautuneilta ja onnettomilta. Silloin koko kodin henki tuntuu raskaalta. Ja yhtä hyvin mies, joka tulee kotiin vaivautuneen ja rasittuneen näköisenä, huonotuulisenä ja kaikkea palvelusta odottavana, voisi tulla sen sijaan kotiin tyytyväisenä, nöyränä ja palvelevaisena. Samalla tavalla, jos äiti kodissa on raskautuneen ja vaivautuneen näköinen ja hänellä on moitteiden sana huulillaan, kun hän tervehtii miestä synkällä katseella, ja ajattelee: taas tuo tulee . . . – jos hän sensijaan olisi kuin päivän sade ja sanoisi: taas tuo pikku ukkeli tulee – ja – sinähän olet vasta terveen näköinen! – niin vaikka se ukko olisi rasittuneen näköinen, niin luultavasti hän huomaisi että: minä taidan todella olla hyvin terveen ja hyvän näköinen ja minä luulin aivan toista. Hän tuntee, että voimaa virtaa hänen ruumiiseensa ja hän on vaikka valmis tanssimaan eukkonsa kanssa. – Tiedämme, että semmoinen itsekasvatus tekisi hyvää täällä länsimaillakin. Miksikä emme voisi täälläkin sitä yrittää – siinä ei olisi mitään pahaa. Pessimismi, joka tuntuu meistä luonnolliselta maailmankatsomukselta, saisi piiloutua jonkunlaisen optimismin naamion taakse. Sillä kuinka se on, kun siirrymme ajattelemaan vanhoja ihmisiä. Miten se on heidän suhteensa? Ovatko he vanhoina päivinään – jos emme poikkeuksellisesti ajattele onnettomia ihmisiä, mutta jos ajattelemme vanhoja ihmisiä, jotka luonnollisella tavalla ovat tulleet vanhoiksi – pessimistejä yhtä

suurella merkityksellä kuin täysi-ikäiset ihmiset miehuuden ijässä? Eivät ole. He tietävät ja tuntevat, kuinka on elämässä – että on kärsimyksiä, vaivoja, vastuksia, kuolemantapauksia, kaikkea surua. Mutta heissä on aivankuin syntynyt jokin uusi sisäinen katse; heidän silmänsä tähtäävät johonkin muuante. He ovat näkevinään, että on viisautta kaiken takana. He ovat itse olleet oppivinaan jotain. He ovat nöyryyneet ja ovat rauhallisia, mutta heissä on kuin aavistus siitä, että elämä jatkuu jollain tavalla. Ei se lopu siihen samaan; jotenkuten se jatkuu. Vaikkeivät he olisi vakuutettuja siitä, että he itse persoonallisuuksina elävät kuoleman jälkeen, niin heillä on tunne sisässään, että heidän elämänsä ei ole ollut turhaa, sillä joka tarkoitus on kaiken takana. Hekin ovat omalla elämällään kantaneet kuin pienen korren kehoon. Ja se on se Ihmiskunnan ihmeellinen keho, joka on heidänkin elämällään tarkoituksena. Vaikkeivät he uskoisi kuolemattomuuteen omassa aivoissaan, niin he tuntevat, että elämä ei ole ollut turha. Se elämä, joka on paljon nöyryyttänyt, se on opettanut ja siitä on ollut hyötyä. Se on kuin kaikkien muidenkin elämä hyötyisi heidän pienistä ponnistuksistaan – että hekin ovat elämässään yrittäneet jotain tehdä. Ja sentähden sanomme, että vanhoilla ihmisillä taas tuntuu kuin optimismi jossain suhteessa olisi luonnollinen. Se ei ole sysännyt pessimismistä tieltään, vaan on kuin avannut jotain sen yläpuolella.

Kun tarkastamme näin sivultapäin – ja tutkijoina – tuollaisia maailmankatsomusilmiöitä – pessimismistä ja optimismia – huomaamme selvästi, että niillä on selvät luonnolliset syynsä, ja ensimmäinen luonnollinen syy on ihmisen oma ruumis. Lapsen ruumis on terve. Siinä virtaa veri säännöllisesti, nopeasti ja ruumiin joka kohdassa. Siinä ruumiissa koko aineenvaihdos tapahtuu säännönmukaisesti, ilman hankaluutta. Silloin se heijastuu sieluelämään. Terveessä ruumiissa asuu

aivan itsestään sielutajunta, joka katsoo maailmaa iloisesti ja luottaen. Samoin on nuoruudessa; silloin myöskin on ihmisen ruumis tuore, raitis. On luonnollista, että silloinkin ihminen unelmoi kaunista elämässään. Tiedämme kokemuksellisesti – fysiologit, jotka ovat asiaa tutkineet, tietävät että jos ruumiissa kaikki virtaa luonnollisella tavalla, jos kaikki elimet toimivat luonnollisesti, varsinkin jos rauhaset erittävät omia nesteitään esteettömästi, silloin ruumis on terve, kaikki on hyvin ja ihmisen mieliala on hyvä. – Minun lapsuudessani sanottiin aina, että sielu asuu vatsassa, ja sillä tarkoitettiin, että kun ruuansulatus on hyvä, silloin ihminen myöskin katselee elämää valoisalta kannalta. Ja siitä opista minä olen iloinen. Minulle opetettiin nuorena, että muista, että koetat pitää vatsasi hyvässä kunnossa, silloin elät onnellisena. Jos vatsasi rupeaa klikkaamaan, silloin menee hyvä mieliala ja kaikki. Ole terve, ja silloin on kaikki hyvin. – Minulla oli vanha isoäiti. Hänen miehensä oli ollut lääkäri, ja tämä oli sanonut vaimolleen, että älä anna koskaan meidän pojastamme tulla lääkäriä – se on joka tapauksessa paljasta humpuukia (se oli siihen aikaan). Lääkäri voi auttaa kyllä – mutta liian paljon ei pidä rohtoloida, sillä silloin menevät asiat hullusti. Muista – sanoi hän – että lääkärin koko viisaus ja taito sairauden suhteen piilee kolmessa säännössä. – Ja isoäitini sanoi minulle: pane sinäkin mieleesi ne. – Isoäitini oli kahdeksankymmentäviisivuotias kuollessaan, eikä lääkäri tiennyt, mitä ilmoittaa kuoleman syyksi, vaan sanoi: se oli terve, mutta kuoli lopulta kuitenkin. – Isoäitini oli sanonut: minä panen vähän pitkäkseni sohvalle – ja siihen se sitten loppui. – Hän noudatti aina miehensä neuvoja, jotka eivät olleet hänen miehensä keksintöä, vaan jonkun kuuluisan lääkärin neuvoja - nuo kolme: pidä jalkasi aina lämpöisinä; varo etteivät ne kastu; pidä huolta siitä, että ne tulevat kuiviksi ja lämpöisiksi. Toiseksi: pidä pääsi aina kylmänä; älä pistä

niin paljoa pääsi ympärille, että sen tulee liian kuuma olla. Ja kolmas: – joka oli semmoinen, ettei se kuulu hyvälle, jos lausuu sen hienossa seurassa, mutta uskallan sen sanoa anteeksi pyytäen, ja jokainen ymmärtää, mitä tarkoitan – on: pidä takaporttisi aina hyvin auki. – Muusta ei ole väliä, sanoi isoäitini. – Minä olen näitä sääntöjä noudattanut, ja minä olen terve. – Pessimismi ja optimismi riippuu suureksi osaksi ruuasta. Lapsen ruumis on terve. Sentähden on luonnollista, että hänen optimisminsa kuuluu rinnakkaisilmionä asiaan, sillä sielu lapsena ei ole voimakas, niin että se kestäisi muuta kuin hyviä mielialoja. Sitten kun ihminen tulee miehuuden ikään, hänen ruumiinsa myöskin jo tutustuu sairauksiin ja heikkouksiin – on epäkunnossa. Luulen, että verrattain harvoilla ihmisillä sittenkään – päättäen siitä, miten ihmiset puhuvat ja ovat – on ruuansulatus kunnossa täydellisesti. Ja sentähden, että se ei ole kunnossa, ja että rauhaset eivät toimi mallikelpoisesti, siitä voi johtua, että meidän mielialamme muuttuu pessimistiseksi ja näemme, että asiat ovat hassusti ja huonosti, kun kaikilla melkein on niin ja niin – mitä nyt voi ajatella. Ja vasta sitten, kun ihminen tulee vanhaksi, tulee hän optimistiseksi jälleen. Paljaasta vanhuudesta hän ei ole enää niin sairas, eikä välitä kaikesta sairaudesta. Kaikki jäykistyy hänen organismissaan – siinä on jokin uusi sielun puoli tilaisuudessa näkymään, kun keskellä tuota luukasaa silmä paljaasta väsymyksestä kääntyy ylöspäin ja näkee semmoista, mitä ei ennen ole huomannut, ja silloin vanha ihminen tulee optimistiseksi. Ei sillä tavalla kuin lapsi ja nuori, joka ei tuntenut elämää, mutta uudella tavalla, joka huomaa, että kaiken pessimismin takana on jotain muuta. On nöyryyttävää todeta, että meidän mielialamme on riippuvainen ruumiillisesta tilastamme. Sentähden materialistit nauravat meille ja sanovat; voi! te uskotte sieluun ja luulette, että ihminen on henkiolento.

Te ette tunne ihmisiä ja elämää – katsokaa elämää! – Mutta me tiedämme, että he eivät ole tutkineet elämän kaikkia ilmiöitä. Se, jonka hekin tietävät, että mieliala riippuu ihmisen ruumiin tilasta, on totta. Mutta sehän on luonnollinen asia. Minkä tähden minä tanssisin ja olisin ilosta haljeta ja laulaisin jotain aariaa jostain oopperasta, jos olisin esimerkiksi kovassa hammassäryssä. Silloin olisin enemmän kuin tavallinen ihminen, jos näin tekisin ja minulla olisi umpisuolen tulehdus parhaassa käynnissä, että kieriskelisin miltei lattialla. Mutta ei se ole oikeastaan nöyryyttävää näin alistua – se on luonnollista. Emme ole osanneet vielä luoda semmoisia käyttövälineitä, jotka aina palvelisivat korkeinta autuuden tunnetta ja riemua, vaan meillä on semmoinen ruumis vielä, joka kovasti kärsii meidän omasta epätäydellisyydestämme. Silloin mahdollisesti ruumiimme tila on riippuvainen meidän sielullisesta tilastamme, jos ei hetkellisestä tilasta, mutta sen asteesta itse elämän kehitysjärjestelmässä. Sen voimme ymmärtää ja aavistaa. Se viekin meidät toiseen näkemykseen, sillä me jotka olemme totuutta etsineet, olemme tulleet siihen, että elämämme ei ole ainoastaan yksi ainoa maan päällä, vaan se on jatkuva. Ja mitä oikeastaan aina teemme? Rakennamme itsellemme ruumista – se on meidän tehtävämme. Me olemme jälleensyntyviä olentoja ja se merkitsee, että me olemme osanneet tehdä semmoisen ruumiin, kuin meillä nyt on. Mutta se ei ole täydellinen, vaan me saamme yrittää uudestaan, kunnes olemme rakentaneet ijankaikkisen käyttövälineen, joka ilmentää rauhaamme ja autuuttamme. Me ymmärrämme, että olemme jälleensyntyviä olentoja, että on olemassa karma, joka tekee meille mahdolliseksi rakentaa. Kuinka voisimme rakentaa talon, kun esimerkiksi asetamme tiilejä päälletysten ja kun menemme yöksi levolle ja heräämme, niin huomaisimme, että tiilet eivät ole pysyneet niin että voisi jatkaa. Sama olisi

laita ruumiimme kanssa. Jos ei olisi syysyhteen lakia, emme saisi koskaan ruumistamme rakennettua täydelliseksi. Mutta nyt saamme rakennettua itsellemme ruumiin, joka vastaa kaikkia tarkoituksia. Vaikka monikaan meistä ei muista, millä tavalla hän on rakentanut ennen itselleen ruumiin, niin täytyy tunnustaa kuitenkin, että jokainen meistä on ihmeissään siitä, että hänellä on semmoinen ruumis kuin hänellä on. Jos menemme kadulle ja katselemme koiraa tai kissaa tai hevosta, niin täytyy sanoa, että matka on pitkä koirasta, hevosesta ja kissasta ihmiseen. Vaikka meidän kotieläimemme ovat paljon kehittyneempiä kuin entiset, niin kuitenkin huomaamme, että eläimet eivät osaa käyttää esimerkiksi vapaata tahtoa, kuten me. Meidän täytyy ihmetellä, että paljon olemme saaneet aikaan. Ja jos jokainen itse on ollut rakentamassa ruumistaan, jos hänen karmansa on se että elämä elämältä aina valmistaa ruumista itselleen paremmaksi, täydellisemmäksi, niin paljon hän on saanut jo aikaan. Kyllä olemme – sanomme itsellemme – satoja miljoonia vuosia puuhanneet, kun olemme tämmöisen käyttövälineen saaneet itsellemme. Kiitollisia täydymme olla, että olemme niinkin pitkälle päässeet. Kun sillä tavalla katselemme elämää, että se mitä nimitämme kohtaloksi tai sattumaksi – että toiselle tulee onni ja menestys ja toiselle vastoinkäyminen, ja toisella ihmisellä näkyy olevan yhtämittainen menestys ja toisella yhtämittainen vastoinkäyminen – ja että optimistinen ja pessimistinen sieluntila johtuu tästä meidän karmastamme. On ihmisiä, jotka ovat syntyneet semmoisella karmalla, että he tietävät, että mikään heillä ei menesty. Tiedän ihmisiä, jotka ovat sanoneet, että aina on jotain heitä vastaan, joka katkaisee hyvän alkuunsa aina. Ja silloin todella huomaa, että heillä on semmoinen karma olemassa. He ovat sillä tavalla suhtautuneet elämään ennen – kevytmielisesti, leväperäisesti, välinpitämättömästi, ylenkatseellisesti –, että he

eivät ole ollenkaan välittäneet kohtalostaan, uskoneet, että semmoista on olemassa. Ja nyt heillä on aina vastoinkäymisiä – sitä ei voi muuttaa. He ovat pessimistejä ja sanovat, että koko olemassaolo on niin sanomattoman kurjaa. Toiselle ihmiselle kaikki menestyy. Hän on kyllä optimisti, itsevarma ja sanoo, että kyllä nämä asiat menevät – ja ne menevät. Se johtuu hänen luonnollisesta karmastaan, että hän on ennenkin käyttänyt tilaisuuksia hyväkseen ja aina koettanut ottaa elämältä kaikkea oppia, ja koettanut täyttää kaikki velvollisuutensa. Hän on silloin valmistanut itselleen semmoisen karman, että kun hän yrittää rakentaa elämää, seisoo hänen elämänsä portilla menestys. Kaikki ihmiset palvelevat häntä; se on hänen karmansa. Ymmärrämme, että semmoinen ihminen on optimisti. Mutta hänen optimisminsa ei ole luonnon antama armolahja. Se johtuu siitä, että hän on itse valmistanut itselleen optimismin. – Joskus on joku minultakin kysynyt: miten on karma selitettävissä semmoisessa tapauksessa, että ihminen hyvin äkkiä kuolee – johonkin onnettomuuteen, palaa tai syöksyy alas? Onko hän valmistanut itselleen semmoisen karman? – Useimmissa tapauksissa se on hänen karmansa, jonka hän on valmistanut itselleen menneiden elämiensä nojalla – mutta ei aina. Ainakaan se ei ole aina hänen huonoa karmaansa, vaan hyvää. Sillä on ihmisiä, jotka ovat hankkineet itselleen semmoisen sieluasenteen, että eivät ole pessimistejä eivätkä optimisteja, vaan sanovat itselleen, että kyllä asiat ovat oikeastaan hullusti tässä maailmassa, mutta mitä siitä. Elämä on kuin suuri seikkailu, ja minä lähdän mukaan seikkailuun – tahdon elää siinä, sama se mitä tapahtuu. Semmoiset ihmiset voivat tulla lempeiksi; he ymmärtävät, että elämä on kuin seikkailua. On jotain uutta tekeillä: ihminen kun on keksinyt lentämisen taidon ja sitä täytyy kehittää ja monen ihmisen täytyy uhrautua – ja he lähtevät lentäjiksi esimerkiksi. Ja he

tietävät etukäteen, että se on melkein sattuma, etteivät putoa alaa. Suurempi varmuus on siinä, että tulee äkkiä kuolema. Eräissäkin tapauksessa joku sanoi minulle: nyt tuossakin yksi lentäjä putosi – on kuin olisi hän pudonnut helvettiin. Oliko hän ennen julma inkvisiittori, joka poltatti toisia ihmisiä? – Ei, hän oli niitä sieluja, jotka tahtovat viedä ihmiskuntaa eteenpäin. Hän lähtee lentäjäksi ja ottaa osaa siihen luonnolliseen karmaan, joka seuraa sitä, että joku taito on uusi, koneet eivät ole mallikelpoisia. Hän ottaa osaa siihen karmaan, joka merkitsee, että tuossa tarvitaan monen ihmisen kuolema, ennenkuin tämä taito on opittu. Hän lähtee siihen joukkoon, joka tahtoo palvella ihmiskunnan edistymistä. Hän kuolee tuleen, pudottuaan. Tämä on kuin hyvä karma; se on kuin valmistusta tulevaisuudelle. Hän on kuin sankari, joka uhrasi itsensä tieteen – keksintöjen – puolesta ja tulevaisuudessa se hänelle korvautuu. Hän saa tulevaisuudessa siitä jotain korvausta – että hän voi tulla niin taitavaksi lentämisessä, että hän voi auttaa toisia joutumasta tuhon omiksi. Sillä tavalla ihminen saa kärsiä etukäteen ilman oman julman tekonsa syytä. Hän voi ottaa etukäteen karmaa ihmiskunnan hyväksi. Ja juuri semmoinen sielu, joita on verrattain paljon nykyään – joka tahtoo kokea ja seikkailua ja ottaa elämän siltä kannalta, että se on suuri seikkailu-, semmoinen ihminen on tavattoman lähellä jumalallista totuutta. Sillä meidän kaikkien täytyy lopulta tulla siihen, että voimme katsoa elämää suurena ihmeellisenä seikkailuna. Emme voi tietää koska mitään tapahtuu. Emme voi tietää, syöksyykö juna kiskoilta ja kaatuuko talo. Elämä on kuin suurta seikkailua. Jos ajattelisimme, että istuisimme aina vaan tyynyjen sisässä, niin tapahtuisi kumminkin se, että elämä tulisi niin ikäväksi, organismimme kärsiessä kovasti. Tulee käsittää elämää, että siinä on kaikkia vastakohtia rinnatusten ja ihmisen tulee lopulta oppia sitä tasapainoa, riemua, autuutta,

joka on ikuisuudesta kotoisin ja joka ei mistään horju. Sillä me olemme täällä maan päällä rakentamassa itsellemme ikuista käyttövälinettä. Rakennamme sitä vähitellen, elämä elämältä. Ja kun otamme Kristuksen vastaan, silloin varsinaisesti laskemme siemenen siihen ikuiseen käyttövälineeseemme, joka on kestävä läpi aikojen. Meillä ei ole tavallisissa oloissa vielä sitä ruumista, mutta meillähän on kyllä semmoinen minuuden verho, se henkitajunta, aivankuin alapuolella oleva minuutemme verho, jota nimitämme ihmisen auramunaksi. Mutta ainoastaan se aura ei riitä meille; täytyy olla risti ympyrässä. Ympyrä – risti joko ala- tai yläpuolella. Ja se risti on meidän oma inhimillinen muotomme. Se täytyy olla myöskin ikuistettuna. Sentähden on meidän luotava tuohon auraan, joka on meillä, myöskin ikuinen ruumis, ikuinen inhimillinen ilmenys. Ruumis, joka ei suorastaan ole fyysillinen, kuin karkea ruumiimme, mutta ruumis, jolla on tämä uusi muoto, ja on elävää kirkastettua ainetta. Sen ruumiin osaamme luoda sillä tavalla, että otamme Kristuksen vastaan itsessämme. Silloin saamme kuin siemenen itsellemme. Ja sitten alamme sitä ruumista rakentaa vähitellen elämien vierieissä ja kun olemme sen ruumiin valmiiksi rakentaneet, olemme todellisessa merkityksessä ikuisia ja kuolemattomia olentoja. Kristus on tehnyt meidät kuolemattomiksi. Kristus on noussut ylös, on tehnyt meille suuren pääsiäisen. Silloin seisomme ikuisina poikina Isän Jumalan edessä, iloisesti valmiina ikuiseen, alati vaihtelevaan, kasvavaan, alati kirkastuvaan työhön.

(Pikakirjoittanut R. Kuosma)